

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Elišky Cihlářové v právní věci stěžovatele **H. K.**, zastoupeného JUDr. Petrem Rydvanem, advokátem se sídlem v Liberci, Kostelní 10/5, za účasti **Celního ředitelství Ústí nad Labem**, se sídlem v Ústí nad Labem, Elišky Krásnohorské 2378/24, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 17. 2. 2005, č. j. 59 Ca 62/2004 – 30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatel se podanou kasační stížností domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec ze dne 17. 2. 2005, č. j. 59 Ca 62/2004 - 30, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, napadeným rozsudkem zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Celního ředitelství Ústí nad Labem (dále jen „celní ředitelství“) ze dne 19. 4. 2004, č. j. 2952/04-2001/21, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a současně potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu Liberec ze dne 1. 3. 2004, č. j. E 403-04/04-1063-01/SD 008-R, jímž byla stěžovateli uložena sankce propadnutí zboží 1231 lahví lihovin podle ustanovení § 135 odst. 5 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění účinném pro souzenou věc (dále jen „zákon o spotřebních daních“), neboť

stěžovatel v rozporu s ustanovením § 133 odst. 1 citovaného zákona prodával lihoviny na tržišti u celního přechodu S.

Krajský soud uvedl, že stěžovatel ani celní ředitelství nezpochybňovali, že by k vystavení, nabídce nebo prodeji lihovin nedošlo na tržnici, a to ve stánku, jehož užívání bylo povoleno kolaudačním rozhodnutím. Předmětem sporu tak byl pouze výklad ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních, které taxativně vymezuje místa, kde je prodej lihovin zakázán. Prodej lihovin je zakázán na tržištích, tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím. A contrario platí, že lihoviny lze prodávat mimo tržiště, mimo tržnice a v provozovnách určených k prodeji a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím. Zákon stanoví pouze zákaz, ze kterého lze dovodit, kde je možné lihoviny prodávat. Prodej lihovin ve zkolaudované provozovně (stánku) na tržišti není proto možný. Na základě logického výkladu citovaného ustanovení vyjádřil krajský soud souhlas se závěry správních orgánů.

Stěžovatel v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), označil napadený rozsudek za nezákonný a dále uvedl, že má za to, že trpí vadami řízení a je nepřezkoumatelný. Poukázal na to, že již v žalobě namítal, že alkohol nenabízel ani na tržnici, ani na tržišti, ale ve stavbě určené k prodeji balených nápojů. Podle názoru stěžovatele je v ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních stanoveno, že prodej alkoholických a tabákových výrobků je zakázán na tržištích, tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního předpisu. Z logiky věci a gramatického výkladu pak lze dovodit, že prodej lihovin a tabákových výrobků je povolen v tzv. kamenném obchodě, který je zkolaudován pro jejich prodej, neboť v opačném případě by byli omezeni ti, kteří mají oprávnění k prodeji tohoto zboží v provozovně na základě kolaudačního rozhodnutí. Prostor zkolaudované prodejny vytváří svůj vlastní prostor, který je obestavěný bez volného přístupu, a který je nutné z provozu tržiště nebo tržnice jednoznačně vyloučit. Tento právní názor je shodný s právním názorem veřejného ochránce práv a Ministerstva průmyslu a obchodu. Stěžovatel nad rámec uvedených skutečností namítal, že žalobní bod směřující k posouzení otázky, zda prodejní prostor u hraničního přechodu S. – M. naplňuje znaky tržiště, uvedl již v žalobě, v níž tvrdil, že alkohol k prodeji nenabízel ani na tržnici ani na tržišti. Proto se domáhal zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Celní ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že v dané věci na základě návrhu veřejného ochránce práv, bez ohledu na probíhající soudní řízení, předložilo spisový materiál k přezkoumání Generálnímu ředitelství cel, aby bylo zahájeno řízení o přezkoumání všech rozhodnutí, která byla vydána v souvislosti s nezákonně provedenou kontrolou dodržování zákazu prodeje tabákových výrobků a lihovin v lokalitě přechodu S. - M. Proto navrhlo, aby řízení bylo přerušeno do doby skončení přezkumného řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uplatnil důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s. Důvod uvedený pod písm. a) citovaného ustanovení předpokládá

nezákonnost v posouzení právní otázky, důvody podřazené písm. b) citovaného ustanovení vyžadují vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Podle písm. d) citovaného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Jak je však zřejmé z obsahu kasační stížnosti, stěžovatel v podstatě namítá pouze nezákonnost posuzované právní otázky, neboť neuvedl, v čem se liší zjištěný skutkový stav, z něhož správní orgány vycházely, od stavu skutečného, a ani netvrdil, v jakém směru je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Stěžovatel se totiž v popisu skutkových okolností nijak neodchyluje od skutkového stavu, z něhož při svém rozhodování vycházely správní orgány i krajský soud. Není tak sporu o tom, že stěžovatel prodával zboží ve zkolaudované stavbě nacházející se v areálu tržiště. Spornou je pouze otázka, zda se tím dopustil správního deliktu z hlediska výkladu ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních. Proto se Nejvyšší správní soud v dalším zaměřil pouze na správnost posouzení relevantní právní otázky, tzn. přezkoumal napadený rozsudek na základě uplatněného stížního bodu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Podle ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních je na tržištích, v tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu zakázán prodej tabákových výrobků a lihovin.

Z citovaného ustanovení nesporně vyplývá, že jeho smyslem je zamezit prodeji předmětného zboží v uvedených prostorách. Podle tohoto ustanovení nemohou být tabákové výrobky a lihoviny prodávány ve vymezených prostorách (tržiště, tržnice), a to v zásadě bez ohledu na způsob tohoto prodeje (pultový či stánkový prodej). Citované zákonné ustanovení je totiž nutno vidět v jeho vazbě na ustanovení § 132 písm. a), d) a e) zákona o spotřebních daních. Podle písm. a) citovaného ustanovení je stánkem prostor ohraničený pevnou nebo přenosnou konstrukcí, zvláště která není spojena se zemí pevným základem, kde prodávající vystavuje, nabízí nebo prodává zboží; podle písm. d) citovaného ustanovení je tržištěm volně přístupný prostor, kde dochází k nabídce a prodeji zboží nebo poskytování služeb, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky, pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb a podle písm. e) citovaného ustanovení je tržnicí vymezený uzavíratelný zastřešený nebo nezastřešený přístupný prostor, kde dochází k nabídce a prodeji zboží nebo poskytování služeb na místech pronajatých k tomuto účelu, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky nebo jednoduchými objekty, popřípadě pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb. Pokud stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že „z logiky věci a z gramatického výkladu“ plyne, že prodej tohoto zboží je povolen v tzv. kamenném obchodě, a to bez ohledu na to, kde se nachází, považuje Nejvyšší správní soud v této souvislosti za nezbytné poukázat na vydané kolaudační rozhodnutí, kterým bylo povoleno užívání stavby „tržnice S. – prodejní stánek č. 18 na p. p. č. 72/1 v k. ú. S.“ jako prodejny balených potravin, balených nápojů, ovoce a zeleniny. Je tak dostatečně zřejmé, že právní závěry krajského soudu i obou správních orgánů plně korespondují s dikcí i smyslem popsané zákonné úpravy, neboť prodejní stánek lze považovat za jednoduchý

objekt, který může být součástí tržnice. Nejvyšší správní soud se proto s právním posouzením zákazu prodeje lihovin podle ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních tak, jak jej provedl krajský soud, ztotožňuje. Krajský soud při výkladu citovaného ustanovení použil logického výkladu, který zdůvodnil a který vystihuje hypotézu právní normy.

Stěžovatel nedůvodně poukazuje na skutečnost, že takový výklad by znemožňoval výkon práva užívat tento prostor k prodeji zboží na základě kolaudačního rozhodnutí. Příslušnému podnikatelskému subjektu nic nezakazuje, aby v takové provozovně prodával to zboží, k jehož prodeji je zkolaudována (v daném případě balené potraviny, balené nápoje, ovoce a zeleninu). Pokud se však taková provozovna nachází v prostoru tržnice, je nutné uplatnit také ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních. V této souvislosti je nutné uvést, že kolaudační rozhodnutí hodnotí zejména soulad provedení stavby s příslušnou dokumentací a tzv. veřejné zájmy (srov. ustanovení § 81 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Tyto zájmy jsou však již z povahy kolaudačního řízení spjaty se samotným užíváním stavby jako takové. V této souvislosti je nutno opakovaně poukázat na již citovaný obsah kolaudačního rozhodnutí ze dne 22. 3. 2000, č. j. 664/2000/OVŽP-0077. Na druhou stranu zákon o spotřebních daních zakazuje prodej určitého zboží (tabákových výrobků, lihovin) na určitých místech, a to nikoliv proto, že by prodej tohoto zboží byl z hlediska stavebního určení zkolaudované provozovny v rozporu se stavebním právem (takové hledisko tento zákon nijak neuvádí ani nehodnotí), ale z hledisek jiných, např. zejména možnosti státu vybrat spotřební daň ve správné výši.

Krajský soud vycházel ze shodného tvrzení účastníků, že prodejní prostor u obce S. je tržnicí. Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že již v žalobě uvedl, že „alkohol k prodeji nenabízel ani na tržnici ani na tržišti“. Podle ustanovení § 75 odst. 2, věta první, s. ř. s. přezkoumá soud napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž podle ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí být ze žalobních bodů patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Z formulace obsažené v žalobě („alkohol jsem k prodeji nenabízel ani na tržnici, ani na tržišti, ale ve stavbě určené kolaudačním rozhodnutím k prodeji balených nápojů“), na niž stěžovatel poukazuje, nelze podle názoru Nejvyššího správního soudu dovodit, že tímto stěžovatel vymezil přezkum napadeného rozhodnutí v tom smyslu, že by zpochybňoval vymezení prostoru u obce S. jako tržnice. Takový výklad překračuje slovní vyjádření použité v žalobě a soud není ani povinen a ani oprávněn dovozovat za takové situace, co žalobce chtěl vyjádřit, resp. smysl jeho kusého vyjádření. Vzhledem k tomu, že stěžovatel tuto žalobní námitku řádně a konkrétně v žalobě nevymezil, krajský soud důvodně přezkoumal napadené správní rozhodnutí pouze v rozsahu žalobního bodu uplatněného v žalobě a nepostupoval proto nezákonně.

Z důvodů výše uvedených není napadený rozsudek nezákonný, a proto Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení a celnímu ředitelství žádné náklady

s tímto řízením nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu